

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۲
فصل اول: مبانی و اصول سیستم‌های بهره‌برداری.....	۱۳
مقدمه.....	۱۳
۱-۱ مخزن.....	۱۳
۲-۱ چاه‌ها.....	۱۸
۱-۲-۱ لوله جدارى تولید.....	۱۹
۲-۲-۱ لوله مغزی.....	۱۹
۳-۲-۱ پکر تولیدی.....	۲۰
۱-۳-۲-۱ قابلیت بازیابی.....	۲۱
۱- پکرهای قابل بازیافت.....	۲۲
۲- پکرهای دائمی.....	۲۲
۲-۳-۲-۱ مکانیزم نصب.....	۲۲
۱- نصب مکانیکی.....	۲۲
۲- نصب فشارشی یا کششی (بر مبنای وزن لوله مغزی معلق).....	۲۲
۳- نصب هیدرولیکی.....	۲۳
۴- نصب الکتریکی.....	۲۳
۳-۳-۲-۱ توانایی تحمل اختلاف فشار.....	۲۳
۱- پکرهای فشارشی.....	۲۳
۲- پکرهای کششی.....	۲۴
۳- پکرهای فشارشی و کششی.....	۲۵
۴-۳-۲-۱ حفره پکر.....	۲۵
۴-۲-۱ مجموعه سرچاهی.....	۲۶
۵-۲-۱ تاج چاه.....	۲۸
۳-۱ خطوط لوله.....	۳۱
۴-۱ منیفلد تولیدی.....	۳۲
۵-۱ تفکیک کننده.....	۳۴
۱-۵-۱ تقسیم‌بندی تفکیک کننده‌ها بر اساس تعداد فازهای جدا شده.....	۳۶
۱- تفکیک کننده‌های دوفازی.....	۳۶
۲- تفکیک کننده‌های سه‌فازی.....	۳۶
۲-۵-۱ تقسیم‌بندی تفکیک کننده‌ها از نظر تجاری.....	۳۸
۱- تفکیک کننده افقی.....	۳۸
۲- تفکیک کننده عمودی.....	۳۸

- ۳- تفکیک‌کننده‌های کروی ۳۹
- ۶-۱ سایر وسایل سرچاهی ۴۰

📖 فصل دوم: تکمیل چاه‌های نفت و گاز ۴۳

- ۴۳ مقدمه
- ۴۳ ۱-۲ تاریخچه تکمیل چاه
- ۴۵ ۲-۲ روش‌های تکمیل چاه
- ۴۵ ۱-۲-۲ انواع روش‌های تکمیل چاه بر اساس سطح تماس مخزن و چاه
- ۴۵ ۱-۲-۲-۱ تکمیل چاه باز (OHC)
- ۴۶ ۱-۲-۲-۱-۱ مزایای روش OHC
- ۴۷ ۱-۲-۲-۱-۲ معایب روش OHC
- ۴۷ ۲-۲-۲ تکمیل چاه بسته (CHC)
- ۴۸ ۱-۲-۲-۲ موارد استفاده از روش CHC
- ۴۸ ۲-۲-۲-۱ مزایای روش CHC
- ۴۸ ۳-۲-۲-۱ معایب CHC
- ۴۹ ۲-۲-۲ انواع روش‌های تکمیل چاه بر اساس روش تولید
- ۴۹ ۳-۲-۲ روش‌های تکمیل چاه بر اساس تعداد لایه‌های تولیدی
- ۴۹ ۱-۳-۲-۲ تکمیل چاه تک لایه‌ای (با یک رشته تکمیلی)
- ۵۴ ۲-۳-۲-۲ تکمیل چاه چندلایه‌ای
- ۶۰ ۳-۲ روش‌های نوین تکمیل چاه
- ۶۰ ۱-۳-۲ تکمیل چاه افقی
- ۶۰ ۲-۳-۲ تکمیل چاه Monobore (big bore)
- ۶۱ ۱-۲-۳-۲ ویژگی‌های تکمیل چاه Monobore
- ۶۲ ۲-۲-۳-۲ مزایای تکمیل چاه Monobore
- ۶۳ ۳-۲-۳-۲ محدودیت‌های تکمیل چاه Monobore

📖 فصل سوم: مشبک‌کاری ۶۵

- ۶۵ مقدمه
- ۶۶ ۱-۳ تاریخچه مشبک‌کاری
- ۶۷ ۲-۳ انواع ابزارهای مشبک‌کاری
- ۶۷ ۱-۲-۳ Bullet perforator
- ۶۸ ۱-۲-۳ انواع گلوله‌ها در Bullet Perforation
- ۶۹ ۲-۱-۲-۳ Bullet perforation معایب
- ۷۰ ۲-۲-۳ Jet perforator
- ۷۲ ۲-۲-۳ مزایا و معایب Jet perforator
- ۷۳ ۱-۲-۲-۳ مقایسه بین مشبک‌کاری با گلوله و جت
- ۷۳ ۳-۲-۳ سایر ابزارهای مشبک‌کاری

۷۴	۳-۳ ارزیابی عملکرد ابزارهای مشبک کاری
۷۴	۱-۳-۳ توسعه‌ی سیستم شاخص جریان
۷۵	۲-۳-۳ روش‌های ارزیابی مشبک کننده‌ها در حال حاضر
۷۵	۳-۳-۳ ارزیابی ته‌چاهی مشبک کاری
۷۶	۴-۳ عوامل تاثیرگذار بر نتایج مشبک کاری
۷۶	۱-۴-۳ گرفتگی شکاف‌ها
۷۷	۲-۴-۳ تاثیر اختلاف فشار
۷۷	۳-۴-۳ تمیزسازی مشبک‌های مسدود شده
۷۸	۴-۴-۳ تاثیر سیال مشبک کاری تمیز
۷۸	۵-۴-۳ دانسیته مشبک کاری
۷۹	۶-۴-۳ تأثیرات درجه سختی سازند
۸۰	۷-۴-۳ فاصله ابزار از سازند در لحظه شلیک (Clearance یا Stand off)
۸۱	۸-۴-۳ زاویه شلیک گلوله‌ها (Phasing)
۸۳	۵-۳ تکنیک‌های مورد استفاده در عملیات مشبک کاری
۸۴	۱-۵-۳ مشبک کاری کابلی عبوری از میان لوله جداری (WCP)
۸۵	۲-۵-۳ مشبک کاری کابلی عبوری از میان لوله مغزی (TTP)
۸۹	۳-۵-۳ Tubing Conveyed Perforation (TCP)
۹۱	۴-۵-۳ Tubing and Wireline Conveyed Perforation System (TWC)
۹۲	۵-۵-۳ تکنولوژی Wireline modular gun perforation
۹۳	۱-۵-۵-۳ اصول عملیاتی Modular gun perforating
۹۵	۲-۵-۵-۳ خصوصیات تکنیکی ابزار Modular gun perforating
۹۶	۶-۵-۳ روش‌های مشبک کاری ترکیبی با TCP
۱۰۱	۷-۵-۳ تکنولوژی فراتعادلی شدید (EOP)
۱۰۳	۶-۳ تاثیر مشبک کاری بر تولید نفت و گاز
۱۰۵	۱-۶-۳ تخمین عمق نفوذ مشبک‌ها (L_p)
۱۰۶	۲-۶-۳ محاسبه ضریب پوسته ناشی از مشبک کاری با استفاده از روش هریس-استدینگ
۱۱۰	۳-۶-۳ محاسبه ضریب پوسته ناشی از مشبک کاری با استفاده از روش Karakas و Tariq
۱۱۴	۷-۳ راندمان جریان مغزه
۱۱۷	۸-۳ سیالات مشبک کاری
۱۱۸	۹-۳ طراحی اختلاف فشار مشبک کاری
۱۱۸	۱-۹-۳ طراحی فشار عملیاتی مشبک کاری فروتعدالی
۱۱۹	۱-۱-۹-۳ روابط تجربی طراحی فشار فروتعدالی
۱۲۱	۲-۱-۹-۳ روابط تئوری طراحی فشار فروتعدالی
۱۲۱	۱-۲-۱-۹-۳ حداقل فشار فروتعدالی لازم جهت تضمین تمیزسازی مشبک‌ها
۱۲۴	۲-۲-۱-۹-۳ روش تئوری طراحی حداکثر فشار فروتعدالی برای جلوگیری از تولید شن
۱۲۶	۲-۹-۳ طراحی فشار عملیاتی مشبک کاری فراتعدالی شدید (EOP)

۱۲۷	فصل چهارم: تولید و کنترل ماسه
۱۲۷	مقدمه
۱۲۷	۱-۴ تعریف کنترل ماسه
۱۲۸	۲-۴ دلایل تولید ماسه
۱۲۹	۳-۴ مکانیسم‌های کنترل ماسه
۱۲۹	۱-۳-۴ مکانیزم کاهش نیروهای حرکتی
۱۳۲	۲-۳-۴ روش‌های مکانیکی کنترل ماسه
۱۳۳	۱-۲-۳-۴ Open hole completion - screen alone (standalone completion)
۱۳۴	۲-۲-۳-۴ Open hole completion –screen and gravel packing
۱۳۴	۳-۲-۳-۴ Cased hole completion – screen alone
۱۳۵	۴-۲-۳-۴ Cased hole completion – screen and gravel packing
۱۳۶	۵-۲-۳-۴ انواع توری‌های مورد استفاده برای کنترل ماسه
۱۳۷	۱-۵-۲-۳-۴ لاینر شکافدار
۱۳۹	۱-۱-۵-۲-۳-۴ لاینر شکافدار منبسط شونده
۱۴۰	۲-۵-۲-۳-۴ توری تولیدی
۱۴۳	۱-۲-۵-۲-۳-۴ Wire-wrapped screens (WWS)
۱۴۳	۲-۲-۵-۲-۳-۴ Pre-packed screen (PPS)
۱۴۴	۳-۲-۵-۲-۳-۴ Premium screens
۱۴۶	۴-۲-۵-۲-۳-۴ تورهای قابل انبساط
۱۴۸	۶-۲-۳-۴ طراحی اسکرین و گراول پک
۱۵۳	۷-۲-۳-۴ اثر پوسته ناشی از گراول پک و محاسبات مربوط به آن
۱۶۲	۸-۲-۳-۴ جایگذاری گراول پک
۱۶۵	۳-۳-۴ کنترل ماسه از طریق سفت کردن مصنوعی سازند
۱۶۶	۱-۳-۳-۴ رزین‌ها
۱۶۷	۲-۳-۳-۴ فرآیند سخت شدن و جامدشدن رزین‌ها
۱۶۷	۳-۳-۳-۴ اجرای عملیات
۱۷۰	۴-۳-۳-۴ مزایا و معایب مقاوم‌سازی سازند با رزین‌ها
۱۷۱	۵-۳-۳-۴ تجهیزات سطحی مورد نیاز
۱۷۳	فصل پنجم: قابلیت دهش مخزن
۱۷۳	مقدمه
۱۷۴	۱-۵ سیستم تولید نفت و گاز
۱۷۷	۲-۵ اصول جریان سیال در مخزن
۱۷۷	۱-۲-۵ هندسه مخزن
۱۸۱	۲-۲-۵ تقسیم‌بندی مخازن بر اساس نوع جریان در مرز خارجی
۱۸۲	۳-۲-۵ رژیم‌های جریان
۱۸۷	۳-۵ عملکرد مخزن

۱۹۴	۴-۵ رابطه عملکرد جریان (IPR).....
۱۹۵	۱-۴-۵ نمودار IPR خط مستقیم برای جریان مایع تکفاز همگن.....
۲۰۳	۲-۴-۵ عملکرد جریان دوفازی در مخازن نفت اشباع و فوق اشباع.....
۲۰۳	۱-۲-۴-۵ روش ووگل.....
۲۱۲	۲-۲-۴-۵ روش فتکوویچ.....
۲۲۱	۳-۲-۴-۵ معادله نرمالیزه فشار بازگشتی.....
۲۲۱	۴-۲-۴-۵ روش Standing.....
۲۲۸	۵-۲-۴-۵ روش اصلاح شده Standing.....
۲۲۸	۳-۴-۵ عملکرد چاه‌های گازی.....
۲۴۷	۵-۵ عملکرد آتی جریان (Future IPR).....
۲۴۷	۱-۵-۵ عملکرد آتی جریان در مخازن نفتی.....
۲۵۴	۲-۵-۵ منحنی عملکرد جریان آتی در مخازن گازی.....
۲۵۷	۶-۵ IPR چاه‌های شکافدار با عملیات ایجاد شکاف هیدرولیکی.....
۲۶۰	۷-۵ چاه‌های افقی.....
۲۶۲	۸-۵ دلایل تغییر منحنی IPR.....
۲۶۲	۱-۸-۵ افت فشار مخزن.....
۲۶۳	۲-۸-۵ اثر پوسته.....
۲۶۶	۱-۲-۸-۵ اثرات پوسته مستقل از دبی.....
۲۷۰	۲-۲-۸-۵ شبه پوسته‌ها.....
۲۷۱	۳-۲-۸-۵ پوسته ظاهری.....
۲۷۴	۴-۲-۸-۵ سایر تعاریف مرتبط با اثر پوسته.....

فصل ششم: قابلیت دهش چاه..... ۲۷۹

۲۷۹	مقدمه.....
۲۸۰	۱-۶ منحنی عملکرد لوله مغزی (TPR).....
۲۸۲	۱-۱-۶ چگونگی تهیه منحنی‌های TPR.....
۲۸۲	۱-۱-۱-۶ جریان سیال تراکم ناپذیر (آب و نفت بدون گاز).....
۲۸۶	۲-۱-۱-۶ جریان گاز خشک (Dry Gas).....
۲۹۰	۳-۱-۱-۶ جریان چندفازی.....
۲۹۱	۲-۱-۶ منحنی‌های گرادیان.....
۲۹۲	۱-۲-۱-۶ نحوه استفاده از منحنی‌های گرادیان.....
۲۹۶	۳-۱-۶ مولفه‌های افت فشار در لوله مغزی.....
۲۹۸	۴-۱-۶ پروفایل پیمایش فشار در لوله مغزی.....
۲۹۹	۵-۱-۶ جریان طبیعی.....
۳۰۱	۶-۱-۶ اثر پارامترهای مختلف بر منحنی عملکرد لوله مغزی.....
۳۰۵	۷-۱-۶ تنظیم عمق پاشنه لوله مغزی و عمق مشبک کاری با رابطه TPR.....
۳۰۸	۸-۱-۶ منحنی TPR برای یک تشکیلات پیچیده از لوله مغزی.....

۳۰۹	۲-۶ رابطه عملکرد مجموعه سر چاهی (WPR)
۳۰۹	۱-۲-۶ مراحل رسم منحنی WPR
۳۱۱	۳-۶ رابطه عملکرد کاهنده (CPR)
۳۱۴	۱-۳-۶ رابطه بین نسبت فشار پایین دستی و بالادستی چوک و دبی جریان
۳۱۷	۲-۳-۶ رابطه کلی دبی - فشار بالادستی برای جریان بحرانی در کاهنده
۳۱۷	۱-۲-۳-۶ رابطه عملکرد کاهنده برای جریان تک فاز مایع (آب یا نفت)
۳۲۰	۲-۲-۳-۶ رابطه عملکرد کاهنده برای جریان تک فاز گاز خشک
۳۲۱	۳-۲-۳-۶ رابطه عملکرد کاهنده برای جریان چندفازی سیال
۳۲۵	۳-۳-۶ تعیین جریان طبیعی بر اساس منحنی عملکرد کاهنده (CPR)
۳۳۱	۴-۶ منحنی عملکرد خط لوله (FPR)
۳۳۱	۱-۴-۶ محاسبات افت فشار در لوله های افقی و زاویه دار برای سیستم گاز خشک
۳۳۲	۲-۴-۶ رابطه عملکرد خط لوله برای جریان چندفازی سیال

فصل هفتم: روش های تولید مصنوعی ۳۳۵

۳۳۵	مقدمه
۳۳۶	۱-۷ فرازآوری با گاز
۳۳۸	۱-۱-۷ تجهیزات لازم برای فرازآوری با گاز
۳۴۰	۲-۱-۷ انواع روش های فرازآوری با گاز
۳۴۰	۳-۱-۷ شیرهای مورد استفاده در عملیات فرازآوری با گاز
۳۴۱	۴-۱-۷ معیارهای انتخاب روش فرازآوری با گاز
۳۴۱	۵-۱-۷ شرح روش فرازآوری با گاز پیوسته
۳۴۳	۶-۱-۷ طراحی عملیات فرازآوری با گاز
۳۵۲	۷-۱-۷ اثر متغیرهای مختلف بر طراحی سیستم فرازآوری با گاز
۳۵۳	۸-۱-۷ فرآیند گام به گام رسم و مطالعه نمودار عملکرد سیستم فرازآوری با گاز
۳۶۲	۲-۷ پمپ های درون چاهی
۳۶۳	۱-۲-۷ تعیین احتیاجات پمپی در چاه های نفتی
۳۷۲	۲-۲-۷ انواع پمپ های درون چاهی
۳۷۳	۱-۲-۲-۷ پمپ های جابه جایی مثبت
۳۷۳	۱-۱-۲-۲-۷ پمپ های میله مکش
۳۷۷	۱-۱-۲-۲-۷ اصطلاحات مربوط به پمپ های میله مکش
۳۷۹	۲-۱-۲-۲-۷ محاسبه دبی در پمپ های میله مکش
۳۸۱	۳-۱-۲-۲-۷ آنالیز عملکرد پمپ میله مکش با استفاده از کارت های دینامومتر
۳۸۴	۴-۱-۲-۲-۷ تأثیر گاز آزاد بر عملکرد پمپ های میله مکش
۳۸۹	۲-۱-۲-۲-۷ پمپ هیدرولیکی رفت و برگشتی
۳۹۰	Positive Cavity Pumps ۳-۱-۲-۲-۷
۳۹۲	پمپ های دینامیک ۲-۲-۲-۷
۳۹۳	جت پمپ ۱-۲-۲-۲-۷

۳۹۳ پمپ‌های سانتریفیوژ (ESP)
۳۹۵ ESP های مربوط به اصطلاحات مربوط به پمپ‌های
۳۹۶ ESP منحنی مشخصه پمپ‌های
۳۹۷ مراحل انتخاب اندازه و نوع پمپ مورد نظر برای شرایط معین یک چاه
۴۰۲ تصحیح اثر ویسکوزیته بر عملکرد پمپ‌های ESP

فصل هشتم: روش‌های تعمیر چاه ۴۰۷

۴۰۷ مقدمه
۴۰۸ ۱-۸ مشکلات چاه‌های نفت و گاز
۴۰۸ ۱-۱-۸ تولید کم چاه
۴۱۰ ۲-۱-۸ تولید زیاد آب
۴۱۳ ۳-۱-۸ مشکلات گازی مخازن نفتی
۴۱۴ ۴-۱-۸ مشکلات مکانیکی
۴۱۵ ۲-۸ عملیات تعمیر چاه در موارد مختلف
۴۱۵ ۱-۲-۸ عملیات تعمیر چاه در هنگام آسیب سازند
۴۱۵ ۲-۲-۸ عملیات تعمیر چاه در سازندهای با نفوذپذیری پایین
۴۱۵ ۳-۲-۸ روش‌های تعمیر چاه به منظور کاهش آب تولیدی در چاه‌های نفت و گاز
۴۱۶ ۴-۲-۸ روش‌های تعمیر چاه به منظور کاهش تولید گاز در چاه‌های نفت
۴۱۷ ۳-۸ سیستم‌های عملیات تعمیر چاه
۴۱۸ ۱-۳-۸ عملیات گردش سیال
۴۱۸ ۲-۳-۸ مانده یابی و جفت‌گیری
۴۱۹ ۳-۳-۸ Coiled tubing system و Macaroni string
۴۲۰ ۴-۸ نمودارهای تولیدی (PLT) یا نمودار نگار تولیدی
۴۲۰ ۱-۴-۸ دی‌سنج
۴۲۱ ۲-۴-۸ دماسنج
۴۲۱ ۳-۴-۸ چگالی سنج
۴۲۱ ۴-۴-۸ قطر سنج
۴۲۱ ۵-۴-۸ موارد استفاده از نمودار نگار تولیدی

پیوست‌ها ۴۲۳

۴۲۳ پیوست الف: ضرایب تبدیل واحد در مهندسی بهره‌برداری
۴۲۵ پیوست ب: خصوصیات لوله‌های مغزی تحت استاندارد API
۴۲۹ پیوست ج: منحنی‌های گرادیان گیلبرت
۴۳۹ پیوست د: گرادیان فشار هیدرواستاتیک مایعات

منابع ۴۴۱